

חדשות ועדכונים כלכליים מהעולם

המחלקה למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים בישראל
יוני 2023

התאחדות
התעשיינים
בישראל

תמצית המצב הכלכלי בעולם

מדד מנהלי הרכש בישראל ירד בחודש אפריל ומעיד על התכווצות לראשונה מזה 4 חודשים

בנקים מרכזיים בעולם ממשיכים להילחם באינפלציה באמצעות מדיניות מוניטארית הדוקה

צמיחת התמ"ג העולמית לשנת 2023 צפויה לעמוד על 2.7%

סינגפור, קנדה ודנמרק הן בעלות הסביבה העסקית הטובה ביותר על פי ה-Economist

ישנם חסמים רבים המונעים מתעשיינים לממש את פוטנציאל הרווח הגלום בבינה מלאכותית

מדד מנהלי הרכש – המשך בהתכווצות הפעילות התעשייתית העולמית

מדד מנהלי הרכש בתעשייה ברחבי העולם
אפריל 2023

שינוי
חודשי:

-0.6

+1.6

0.0

-0.5

+0.3

-2.6

-0.1

+0.8

-1.5

-2.7

צמיחה נסיגה

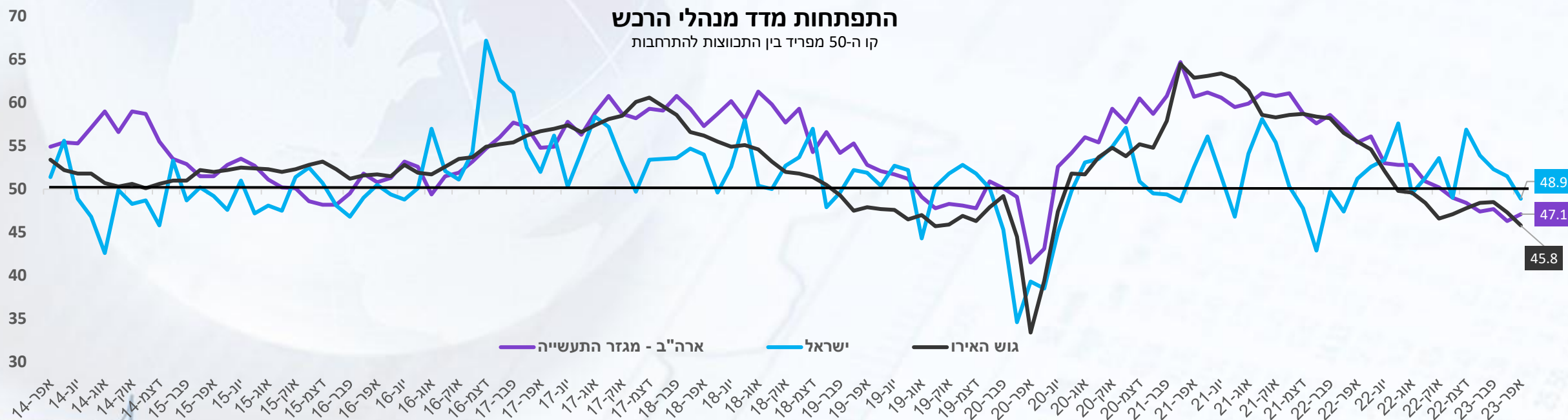
מדד מנהלי הרכש העולמי בתעשייה רשם קיפאון ביחס לחודש הקודם, ועמד בחודש אפריל 2023 על 49.6 נקודות, מה שמצביע על המשך התכווצות הייצור הגלובלי. זהו החודש השמיני ברציפות בו המדד מצביע על התכווצות, לאחר 26 חודשים רצופים של התרחבות (החל מיוני 2020). מדובר בסימן למיתון אפשרי לאחר הצמיחה בעולם לאורך שנת 2021 והיציאה ממשבר הקורונה. המדינות היחידות שהעידו על התרחבות באפריל הן רוסיה וקנדה, זאת לעומת ארה"ב וגוש האירו אשר מציגות התכווצות בפעילות בחודשים האחרונים.

מקור: בנק הפועלים, ISM, MARKIT

מדד מנהלי הרכש – מגמות בארה"ב, אירופה וישראל

מדד מנהלי הרכש הישראלי רשם ירידה של 2.6 נקודות באפריל והגיע לרמה של 48.9, ירידה אשר מצביעה על התכווצות בפעילות התעשייתית הישראלית. מדובר בהמשך מגמת ההתמתנות של ישראל ואף לראשונה מזה 4 חודשים ישראל חצתה את הקו אל מתחת לציון 50, המעיד על התכווצות. מדד גוש האירו רשם ירידה של כ-1.5 נקודות וממשיך להעיד על מגמת התכווצות. כמו כן, מדד מנהלי הרכש בארה"ב רשם עליה של כ-0.8 נקודות, אך הפעילות התעשייתית שם ממשיכה להתכווץ מזה חצי שנה.

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם

מדדי המחירים בעולם ממשיכים לעלות. אף שהאינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל, בהשוואה בינלאומית, האינפלציה בישראל הינה נמוכה באופן משמעותי ביחס לרוב המדינות הנסקרות (שישית מהסוף).

השינוי במדד הכללי בישראל עמד על 5.1% בחודש אפריל 2023 (לעומת אפריל 2022), בעוד שהשינוי הממוצע ב-OECD גדול פי-1.5: 7.4%. לפי תחזית ה-Economist, האינפלציה העולמית הגיעה לשיא ב-2022 עם 9.2% ומכאן תרד לרמות של כ-7.2% ב-2023 ו-4.6% ב-2024. טורקיה ניצבת בראש הרשימה עם רמת אינפלציה גבוהה של 43.7%, לאחר מכן פולין עם רמת אינפלציה של 14.7%.

השינוי במדד המזון בישראל נאמד בכ-4.3% והשינוי במדד האנרגיה בישראל נאמד בכ-2% באפריל 2023 ביחס לאפריל 2022. בבחינת מדד המזון מדובר בנתון הנמוך ביותר ביחס למדינות הנסקרות.

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד אנרגיה ומדד מזון
אפריל 2023 לעומת אפריל 2022 (%)

שערי ריבית - המשך העלאת הריבית ברחבי העולם

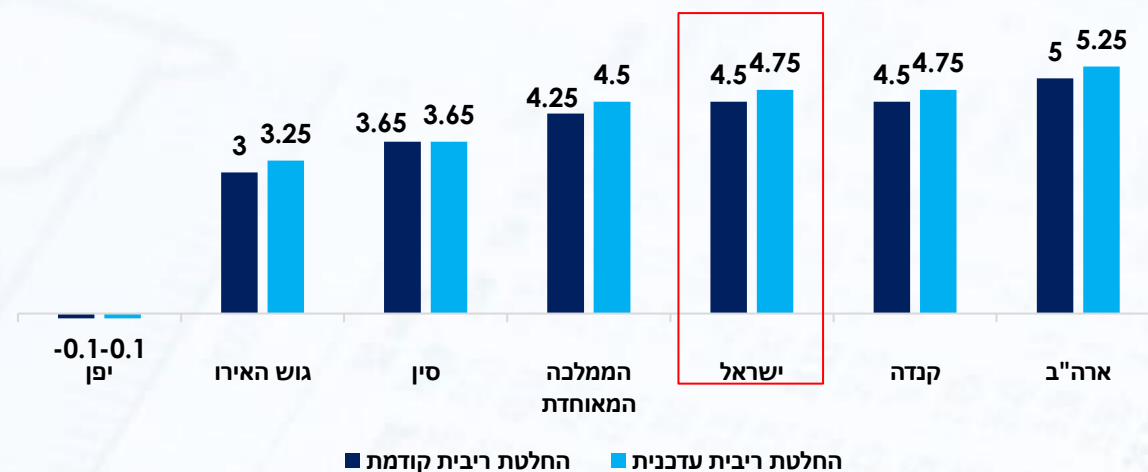

ישראל – בחודש מאי העלה בנק ישראל את הריבית בפעם העשירית ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 4.75%. לפי תחזית בנק ישראל, שיעור האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים (המסתיימים ברבעון הראשון של 2024) צפוי להיות כ-3.4%, וכ-4.75% עבור הריבית המוניטרית.

גוש האירו – הבנק המרכזי של אירופה העלה את הריבית (Deposit Facility) באפריל ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 3.25% על רקע האינפלציה הגבוהה ביבשת שנאמדת בכ-8.1% בחודש אפריל 2023 לעומת אפריל 2022.

ארה"ב – בשלישי במאי הבנק המרכזי של ארצות הברית העלה את הריבית ב-0.25 נקודות אחוז לרמה של 5.25%. במסגרת ההודעה נרמז על ידי חברי הפד כי זו עשויה להיות ההעלאה האחרונה בסבב הנוכחי.

ריביות בנקים מרכזיים בעולם

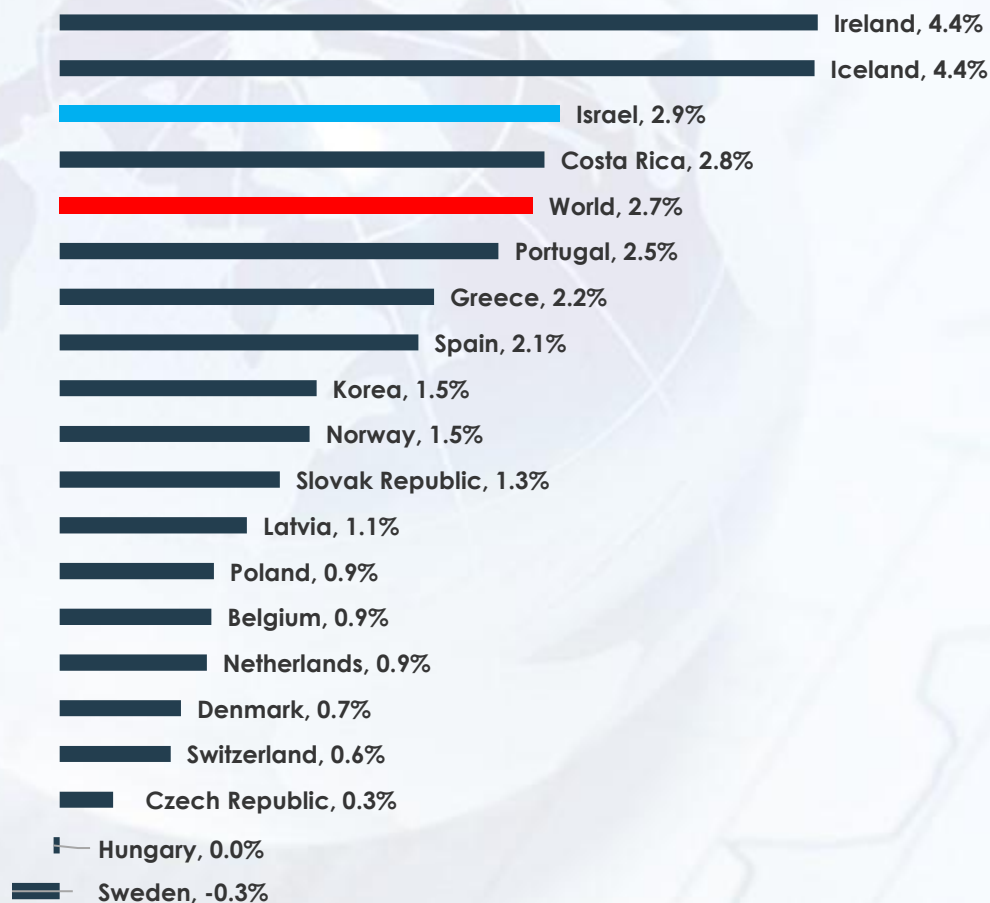

מדינה	החלטה אחרונה	ריבית נוכחית
ארה"ב	העלאה של 0.5%	5.25%
קנדה	העלאה של 0.25%	4.75%
ישראל	העלאה של 0.5%	4.75%
סין	ללא שינוי בהודעה האחרונה	3.65%
הממלכה המאוחדת	העלאה של 0.5%	4.25%
גוש האירו	העלאה של 0.5%	3.75%
יפן	ללא שינוי מאז 2016	-0.1%

צמיחת התמ"ג העולמית לשנת 2023 צפויה להיות 2.7%

תחזיות צמיחת תוצר ריאלי ל-2023
שיעור השינוי -%, 2023 לעומת 2022

לפי תחזית כלכלית של ה-OECD שפורסמה ביוני האחרון, צמיחת התמ"ג הריאלית העולמית בשנת 2023 צפויה לעמוד על 2.7%, השיעור השנתי הנמוך ביותר מאז המשבר הפיננסי העולמי ב-2008, למעט תקופת המגיפה של 2020. שיפור מתון ל-2.9% צפוי לשנת 2024.

צמיחת התמ"ג השנתית של ה-OECD צפויה להיות מתחת למגמה הן ב-2023 והן ב-2024, אם כי היא תתגבר בהדרגה ככל שהאינפלציה תתמתן וההכנסה הריאלית תעלה.

כמו כן, ניתן לראות שמבין מדינות ה-OECD ישראל מדורגת במקום ה-3 בצמיחה הצפויה ל-2023 עם צמיחה של כ-2.9% וכ-3.7% ב-2024.

מקור הנתונים : OECD
עיבוד: המחלקה למחקר כלכלי

סינגפור, קנדה ודנמרק הן בעלות הסביבה העסקית הטובה ביותר על פי ה- Economist

10 המדינות המוביל בדירוג הסביבה העסקית לפי ה-EU

Top 10 geographies by business environment score
(10 represents the best possible score)

Geography	Total score	Rank
 Singapore	8.70	1
 Canada	8.45	2
 Denmark	8.45	3
 US	8.37	4
 Switzerland	8.34	5
 Sweden	8.30	6
 Hong Kong	8.25	7
 Germany	8.25	8
 New Zealand	8.21	9
 Finland	8.11	10

Source: EIU.

על פי דירוג הסביבה העסקית העדכני ביותר של ה-EIU, סינגפור, קנדה ודנמרק צפויות לקבל את ציון הסביבה העסקית הטוב ביותר במהלך חמש השנים הקרובות. דירוגים אלו מבוססים במידה רבה על גורמים כמו יציבות כלכלית ופוליטית. מדינות מובילות אחרות כוללות כמה מדינות מערב אירופה, ארצות הברית, הונג קונג וניו זילנד.

שיפורים בולטים בשנה האחרונה נראו בסביבות העסקיות של וייטנאם, תאילנד, בלגיה, שוודיה, הודו וקוסטה ריקה. מצד שני, סין, בחריין, צ'ילה וסלובקיה חוו הרעה בסביבות העסקיות שלהן.

שתי מגמות מרכזיות בולטות בדירוג זה. ראשית, הסביבה העסקית של סין החמירה עקב גורמים כמו אי ודאות במדיניות, ומתיחות עם ארה"ב. סין מדורגת כעת מאחורי שווקים כמו מלזיה, תאילנד, וייטנאם, מקסיקו והודו, אשר מושכים השקעות ייצור הרחק מסיין. שנית, מדינות מזרח אירופה הושפעו לרעה מהמלחמה באוקראינה, מה שהוביל לצמצום הזדמנויות השוק. לעומת זאת, מערב אירופה הצליחה להכיל את המצב בצורה טובה יותר.

כמו כן, ישראל מדורגת במקום ה-18 בעולם עם ציון של 7.78. זהו שיפור של 2 מקומות מהדירוג הקודם בו ישראל דורגה במקום ה-20.

החסמים העיקריים לשימוש יצרנים בבינה מלאכותית

ע"פ דו"ח הפורום הכלכלי העולמי

הפורום הכלכלי העולמי פרסם לאחרונה דו"ח העוסק בחסמים העיקריים לשימוש יצרנים בבינה מלאכותית. מן דו"ח עולה כי "בינה מלאכותית עשויה להוסיף יותר מ-13 טריליון דולר לכלכלה העולמית, ולהגדיל את התמ"ג ב-2% בשנה". הדו"ח סוקר כ-3 אלף חברות, מתוכן כ-57% דיווחו כי החברה התחילה בפילוט לשילוב בינה מלאכותית. אולם, רק כ-10% דיווחו כי שימוש בבינה מלאכותית הביא לשיפורים משמעותיים ברווח. להלן 6 החסמים העיקריים לשילוב רווחי של בינה עסקית בייצור, המפורטים בדו"ח:

- 1. חוסר התאמה בין היכולות של הבינה המלאכותית, לצרכים התפעוליים הקיימים כיום בייצור.**
פתרון מוצע: שילוב בינה מלאכותית במקרה בוחן ספציפי, לאחר חישוב הערך שבינה מלאכותית יכולה לתרום בו.
- 1. היעדר אסטרטגיה סדורה להטמעת הבינה המלאכותית בייצור, בשילוב עם חוסר תקשורת בין מנהיגים בארגון.**
פתרון מוצע: הצגת הפתרונות באופן אקטיבי כדי להגביר מוכנות עובדים לאמץ שימוש בבינה מלאכותית בשגרה.
- 2. לרוב פרוייקטים הכוללים בינה מלאכותית ניתנים למומחי IT או ליועצים חיצוניים, להם הבנה מוגבלת של הכלי.**
פתרון מוצע: צוות מומחים, משולב בעלי תפקידי מפתח מרחבי הארגון.
- 3. יצרניות לרוב מסתמכות על נתונים חלקיים או מוגבלים.** זה מביא לאי דיוק בניתוחים ובתובנות אותן מספקת הבינה המלאכותית.
פתרון מוצע: יצירת מקור מידע יחיד המוזן מכל מחלקות הארגון.
- 4. המודלים נתפסים באופן שגוי כמסובכים.** נדרשת הטמעת פלטפורמות שיציגו נתונים בשקיפות ובהירות.
פתרון מוצע: פורמט ההצגה של תוצרי הבינה המלאכותית צריך להיות פשוט להבנה.
- 5. מודלים קיימים לא מספקים מענה מותאם אישית לכל יצרן.**
פתרון מוצע: פיתוח עצמי של כלי AI מתאימים.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה למחקר כלכלי

ellag@industry.org.il

03-5198810

פלג סהר, כלכלן המחלקה

pelegs@industry.org.il

יעל גרטנר, כלכלנית המחלקה

yaelg@industry.org.il